

Rb Roermond, 22 september 2010, Pictoright v Art & Allposters

Vernietigd: [IEPT20120104, Hof Den Bosch, Pictoright v Allposters](#)

AUTEURSRECHT – IPR

Canvas transfer geen verveelvoudiging

- [Verveelvoudigen betekent letterlijk aantal doen toenemen". Nu voor 'canvas transfer' juist kenmerkend is, dat de afbeelding niet wordt vermeerderd, kan eenvoudigweg geen sprake zijn van verveelvoudigen](#)

De rechtbank stelt vast, dat partijen het erover eens zijn dat geen sprake is van verveelvoudigen in de zin van kopiëren. Resteert verveelvoudigen in de zin van het bewerken van een bestaand werk. De rechtbank acht het standpunt van Art & Allposters op dit punt juist. Zij overweegt daartoe als volgt. Verveelvoudigen betekent letterlijk aantal doen toenemen". Nu voor 'canvas transfer' juist kenmerkend is, dat de afbeelding niet wordt vermeerderd, kan eenvoudigweg geen sprake zijn van verveelvoudigen. Er is en blijft sprake van één afbeelding. Op zichzelf is de opvatting van Pictoright, dat nagenoeg iedere transformatie van een bestaand werk een verveelvoudiging oplevert, juist. Pictoright verliest echter uit het oog, dat een bewerking van een werk zoals bedoeld in artikel 13 Aw een ander, nieuw exemplaar veronderstelt. Dit wordt ook duidelijk, wanneer gekeken wordt naar de voorbeelden die artikel 13 Aw noemt. Bijvoorbeeld de vertaling. Wanneer een Nederlandstalige roman wordt vertaald in de Franse taal, is er het oorspronkelijke exemplaar in de Nederlandse taal en het bewerkte exemplaar in de Franse taal. Er is dus sprake van een vermeerdering van het aantal exemplaren waarin het werk is neergelegd. De wetgever heeft door te bepalen dat verveelvoudigen ook omvat het bewerken van een werk, bedoeld te waarborgen dat het auteursrecht van de rechthebbende zich niet alleen uitstrekt over het oorspronkelijke werk, maar ook over het geval waarin auteursrechtelijke trekken van een werk herkenbaar zijn overgenomen in een ander voortbrengsel, zonder dat dit voortbrengsel moet worden aangemerkt als een nieuw, oorspronkelijk werk. Het artikel geeft daarmee een uitbreiding van de auteursrechtelijke bescherming. Pictoright geeft dus een onjuiste uitleg aan de door haar geciteerde zinsnede.

4.6.5. Slotsom is, dat het proces 'canvas transfer' geen verveelvoudigingshandeling oplevert.

Canvas transfer - uitputting: geen nieuwe openbaarmakingshandeling

- [De rechtbank is met Art & Allposters van oordeel, dat geen sprake is van een dusdanige wijziging van de posterexemplaren, dat gesproken moet worden van een nieuwe openbaarmakingshandeling.](#)

De redenen voor dat oordeel zijn de volgende. De rechtbank acht in de eerste plaats van zwaarwegend belang, dat bij 'canvas transfer' het werk van de kunstenaar, de afbeelding zoals weergegeven op het posterexemplaar, in het geheel niet wordt veranderd. De afbeelding wordt alleen op een andere drager geplaatst. Dat brengt de rechtbank op de tweede reden. Zowel een poster (al dan niet ingelijst) als een canvasdrager behoren tot de productgroep wanddecoratie. Beide dragers vervullen dus dezelfde functie en er wordt dus geen nieuwe markt aangesproken. Dat brengt de rechtbank op de derde reden. Het is weliswaar juist dat een canvasproduct ten opzichte van een papieren poster meer kost. Dat verschil dient echter direct gerelativeerd te worden. Indien een canvasproduct wordt gekocht, heeft de klant als het ware poster en lijst ineen. De rechtbank is daarom van oordeel, dat een canvasproduct qua prijs niet vergeleken mag worden met een losse poster. Het canvasproduct dient naar het oordeel van de rechtbank vergeleken te worden met een ingelijste poster. Art & Allposters heeft onweersproken gesteld en met een voorbeeld toegelicht, dat de prijzen van een canvasproduct en een ingelijste poster dicht bij elkaar liggen. In die zin ontbeert het verweer van Pictoright een voldoende feitelijke grondslag. Of een canvasproduct het aanzien krijgt van een schilderij, kan tot slot naar het oordeel van de rechtbank voor de vraag of sprake is van inbreuk op de auteursrechten nauwelijks gewicht in de schaal leggen. Indien deze vraag namelijk bevestigend zou moeten worden beantwoord, brengt dat niet mee dat reeds daarom sprake is van een dusdanige wijziging dat sprake is van een nieuwe openbaarmakingshandeling.

4.7.6. Slotsom is dat het aanbieden, verkopen en leveren van werken van de kunstenaars geprint op canvasdragers geen openbaarmakingshandeling oplevert: de auteursrechten van de rechthebbenden zijn uitgeput als bedoeld in artikel 12b Aw.

Geen inbreuk persoonlijkheidsrechten door afsnijdingen

- [In de eerste plaats omdat Art & Allposters niet degene is die de door Pictoright gestelde inbreukmakende handelingen pleegt of heeft gepleegd.](#)

In zoverre mist het betoog van Pictoright voldoende feitelijke grondslag.

- [In de tweede plaats omdat waar toestemming is gegeven, er geen ruimte meer bestaat voor het oordeel dat sprake is van een inbreuk.](#)

Indien overigens zou blijken dat de rechthebbenden aan de leveranciers van Art & Allposters geen toestemming hebben verleend om afsneden van werken in het verkeer te brengen, dan blijft staan dat Pictoright daarvoor niet Art & Allposters kan aanspreken. Art & Allposters

is -als gezegd-niet degene die de inbreukmakende handelingen pleegt dan wel heeft gepleegd.

• [het overzetten van de afbeelding van de papieren poster op een canvasdrager maakt inbreuk op de persoonlijkheidsrechten van de kunstenaars vanwege het aanzien van dat canvasproduct.](#)

Met Art & Allposters is de rechtbank van oordeel, dat dit niet het geval is. Daarbij stelt de rechtbank voorop, dat wat auteursrechtelijk beschermd wordt, het werk is. Van cruciaal belang in dit geval, is dat door het proces van 'canvas transfer' geen wijziging in de werken van de kunstenaars plaatsvindt. De afbeelding op de poster wordt één-op-één overgezet. Er vindt alleen een wijziging plaats van het stoffelijke voorwerp waarin het werk is neergelegd. Vaneen wijziging, misvorming of van het werk (artikel 25 lid 1 onder c en d Aw), kan reeds daarom geen sprake zijn. Zonder dat een werk zelf gewijzigd wordt, kan wel sprake zijn van aantasting van het werk (artikel 25 lid 1 onder d Aw). Vraag is dan hier of het verplaatsen van de afbeelding van een papieren ondergrond naar een canvasdrager, het werk van de kunstenaar aantast, zodanig dat daardoor nadeel kan worden toegebracht aan de eer of naam van de maker of aan zijn waarde in deze hoedanigheid. Anders dan Pictoright, is daar naar het oordeel van de rechtbank geen sprake van. De rechtbank acht daarvoor de volgende omstandigheden redengevend. Zowel de poster als het canvasproduct zijn bedoeld als wanddecoratie. Het doel waarvoor, of anders gezegd de omgeving waarin, het werk van de kunstenaar wordt gebruikt, is dezelfde. De afbeelding wordt dus niet in een andere context gebruikt dan waarvoor toestemming is gegeven. Verder is naar het oordeel van de rechtbank geen sprake van een wezenlijk verschil tussen een ingelijste poster, waarvoor toestemming is verleend, en een canvasproduct. Beide vormen laten zich goed onderscheiden van het echte schilderij.

Inbreuk te beoordelen naar Nederlands recht

• [Op grond van artikel 5 van de Berner Conventie is het recht van het land waar de bescherming wordt ingeroepen van toepassing. Dat is in dit geval Nederland.](#)

Met inachtneming van het hiervoor overwogene, zal de rechtbank achtereenvolgens de in 4.2. genoemde kernvragen bespreken. Voordat zij daartoe overgaat, overweegt zij nog het volgende. Deze zaak heeft een internationaal aspect. Pictoright komt namelijk in deze procedure op voor grotendeels in het buitenland woonachtige rechthebbenden. Dat roept de vraag op, naar welk recht moet worden beoordeeld of sprake is van een inbreuk. Partijen gaan er kennelijk vanuit dat dit Nederlands recht is, nu zij zich beroepen op bepalingen uit de Auteurswet 1912 (Aw). De rechtbank is het met partijen eens. Op grond van artikel 5 van de Berner Conventie is het recht van het land waar de bescherming wordt ingeroepen van toepassing. Dat is in dit geval Nederland. De rechtbank zal de vraag of sprake is van een inbreuk op auteursrechten (exploitatie-rechten) dan wel persoonlijkheidsrechten dan ook beoordelen naar Nederlands recht.

Vindplaatsen:

Rb Roermond, 22 september 2010

(R. Kluin, M. Koelemeijer en I. Boekhorst)

vonnis

RECHTBANK ROERMOND

Sector civielrecht

zaaknummer / rolnummer: 903391 HA ZA 08-822

Vonnis van 22 september 2010

in de zaak van

de stichting STICHTING PICTORIGHT, gevestigd te Amsterdam, eiseres, advocaat mr. E.J. Hengeveld, tegen

de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid ART & ALLPOSTERS INTERNATIONAL B.V., gevestigd te Amsterdam, kantoorhoudende te Oostrum (Limburg), gedaagde, advocaat mr. H.J.J.M. van der Bruggen.

Partijen zullen hierna Pictoright en Art & Allposters worden genoemd.

1. De procedure

1.1. Het verloop van de procedure blijkt uit:

- de dagvaarding met bijlagen;
- de conclusie van antwoord;
- de conclusie van repliek met bijlagen;
- de conclusie van dupliek met bijlagen;
- de akte uitlating producties van 3 maart 2010 van Pictoright;
- de akte eiswijziging van Pictoright van 31 augustus 2010 met bijlagen;
- de pleidooien en de ter gelegenheid daarvan overgelegde stukken.

1.2. Ten slotte is vonnis bepaald.

2. De feiten

2.1. Pictoright is een auteursrechtorganisatie. Zij behartigt de belangen van bij haar aangesloten Nederlandse kunstenaars en -via overeenkomsten met zusterorganisaties- de belangen van buitenlandse kunstenaars, voor zover betrekking hebbend op Nederland. Deze belangenbehartiging ziet op a) het namens de kunstenaar of zijn erven verlenen van toestemming voor openbaarmaking en verveelvoudiging van de auteursrechtelijke beschermde werken en b) het optreden tegen inbreuken op de auteursrechten. Pictoright behartigt onder meer de belangen van (de erven van) Pablo Picasso, Wassily Kandinsky, Henri Matisse, Paul Klee, Edvard Munch, Joan Miró, Marc Chagall, Francis Bacon, Bruno Paul, Hans Bohrdt, Henk Hofstra en Rie Cramer (hierna: de rechthebbenden).

2.2. Art & Allposters is onderdeel van één van 's werelds grootste aanbieders van posters en prints. Zij biedt via haar websites (www.allposters.com en www.allposters.nl) onder meer kunstreproducties aan van werken van de in 2.1. genoemde kunstenaars (hierna: de kunstenaars). Op de getoonde werken van de kunstenaars waaruit de klant kan kiezen, rust auteursrecht.

2.3. Een klant die bij Art & Allposters een kunstreproductie wil bestellen, kan onder meer kiezen uit een

losse poster, een ingelijste poster en een afbeelding op canvas.

2.4. Indien de klant kiest voor een afbeelding op canvas, is de werkwijze als volgt. Art & Allposters neemt een papieren poster, brengt een kunststoflaag op die poster aan, zet de print van het papier door gebruikmaking van een chemisch procedé over op een canvasdoek en spant het canvasdoek op een houten frame.

2.5. Art & Allposters koopt haar posters in bij verschillende leveranciers.

2.6. Art & Allposters heeft canvasproducten vervaardigd, verkocht en geleverd.

2.7. Bij brief van 7 oktober 2008 heeft Pictoright Art & Allposters gesommeerd om op straffe van een boete het aanbieden van posters op canvas te staken en gestaakt te houden, en om een schadevergoeding te betalen en genoten winst af te dragen. Op 3 oktober 2008 heeft Pictoright in dit verband bewijsbeslag gelegd.

3. Het geschil

3.1.1. Pictoright vordert -na wijziging van eis- bij vonnis, voor zover mogelijk uitvoerbaar bij voorraad,:

I. Art & Allposters te veroordelen om met onmiddellijke ingang dan wel op een door de rechtbank te bepalen datum te staken en gestaakt te (doen) houden iedere inbreuk op de auteursrechten en/of de persoonlijkheidsrechten van de auteursrechthebbenden ten aanzien van het werk van Pablo Picasso, Wassily Kandinsky, Henri Matisse, Paul Klee, Edvard Munch, Joan Miró, Marc Chagall, Francis Bacon, Bruno Paul, Hans Bohrdt, Henk Hofstra en Rie Cramer, alsmede het omechtmag handelen jegens Pictoright, en Art & Allposters in het bijzonder te verbieden om de werken van Pablo Picasso, Wassily Kandinsky, Henri Matisse, Paul Klee, Edvard Munch, Joan Miró, Marc Chagall, Francis Bacon, Bruno Paul, Hans Bohrdt, Heuk Hofstra en Rie Cramer openbaar te maken en/of te veeveelvoudigen door deze werken in Nederland:

- op een canvasdoek te printen en/of te drukken en/of op andere wijze te hechten ofte vervaardigen, zodanig dat er sprake is van een nieuwe openbaarmaking en/of veeveelvoudiging waarvoor Art & Allposters geen aantoonbare en rechtsgeldige licentie heeft en

- aan te (doen) bieden en/of ten toon te (doen) stellen en/of in voorraad te (doen) houden en/of te (doen) verkopen en/of te (doen) leveren en/of te (doen) importeren of exporteren en/of te (doen) verhuren en/of te (doen) uitlenen en/of op welke titel dan ook te (doen) verhandelen en/of in het verkeer te (doen) brengen, op straffe van een direct opeisbare dwangsom van EUR 15.000,- voor elke overtreding (waaronder in dit geval wordt verstaan elk exemplaar waarmee inbreuk wordt gemaakt) en EUR 1.500,- voor iedere dag dat deze overtreding voortduurt,

II. te bepalen dat Pictoright met onmiddellijke ingang inzage krijgt en door afgifte de beschikking krijgt over:

a. een afschrift van het door de deurwaarder opgestelde proces-verbaal van beschrijving van de zaken en de documenten die zich bevonden op de in het beslagrekest aangeduide beslaglocaties en die betrekking hebben op de inbreuk alsmede Art & Allposters te bevelen een dergelijk inzage te gehangen en gedogen,

b. de door de deurwaarder in beslag genomen en aan de gerechtelijke bewaarnemer in bewaring genomen kopieën van elektronische data c.q. de gegevensdrager(s) die dergelijke data bevat(ten), welke data betrekking (kunnen) hebben op de onder I in het petitum van deze dagvaarding door Art & Allposters vervaardigde en/of verhandelde en/of anderszins in het verkeer gebrachte werken dan wel de aldaar omschreven handelingen van Art & Allposters met betrekking tot door Art & Allposters vertegenwoordigde kunstenaars, alsmede te bevelen dat Art & Allposters inzage van deze kopieën c.q. gegevensdrager(s) dient te gehangen en gedogen, op straffe van een direct opeisbare dwangsom van EUR 1.500,- per dag of gedeelte van de dag dat Art & Allposters zich verzet tegen afgifte en/of inzage en/of anderszins verhindert dat Pictoright genoemde documenten ter beschikking gesteld krijgt en/of kan inzien,

III. Art & Allposters te veroordelen om binnen veertien dagen na het vonnis aan Pictoright, een door een registeraccountant gecontroleerde en gewaarmerkte opgave te verstrekken van:

a. het exacte aantal geproduceerde en/of ingekochte inbreukmakende werken, inclusief de productie en/of inkooprij, tot aan dagtekening van de gewaarmerkte opgave;

b. het exacte aantal verkochte en/of geleverde en/of bestelde en/of uitgeleende inbreukmakende werken, inclusief de verkoop -of uitleenrij, tot aan dagtekening van de gewaarmerkte opgave;

c. de naam, het adres, het e-mailadres en het telefoonnummer van de personen en/of bedrijven bij welke Art & Allposters inbreukmakende werken heeft doen vervaardigen dan wel heeft besteld, alsmede een lijst van bij deze derden bestelde en/of ingekochte en/of vervaardigde inbreukmakende werken, gespecificeerd naar werk;

d. het aantal aan klanten geleverde en bij klanten weer teruggehaalde inbreukmakende werken, onder afgifte van deze werken aan Pictoright dan wel afgifte van naar het oordeel van Pictoright genoegzaam bewijs van vernietiging;

e. het aantal op voorraad zijnde inbreukmakende werken, onder afgifte van deze werken aan Pictoright dan wel afgifte van een voor Pictoright genoegzame verklaring dat geen voorraad van inbreukmakende werken wordt gehouden, waar dan ook;

f. alle overige handelingen waarmee en/of waardoor inbreuk is of wordt gemaakt op de auteursrechten van de rechthebbenden op de werken van Pablo Picasso, Wassily Kandinsky, Henri Matisse, Paul Klee, Edvard Munch, Joan Miró, Marc Chagall, Francis Bacon, Bruno Paul, Christian Rohlfs, Hans Bohrdt, Heuk Hofstra en Rie Cramer;

een en ander op straffe van een direct opeisbare dwangsom van EUR 1.500,- voor iedere dag of gedeelte van de dag dat Art & Allposters na het verstrijken van de daartoe gestelde termijn verzuimt deze opgave (volledig en juist) te verstrekken,

IV. Art & Allposters te veroordelen om met onmiddellijke ingang te staken en gestaakt te houden iedere vermelding op haar website -bereikbaar met de inter-

netadressen www.allposters.com en www.allposters.nl dan wel op andere door of namens haar beheerde websites, welke het publiek beweegt of zou kunnen bewegen om de inbreukmakende werken, zoals omschreven in I van het petitum van deze dagvaarding, te bestellen, te kopen dan wel anderszins te verwerven en/of in het bezit te krijgen, op straffe van een direct opeisbare dwangsom van EUR 15.000,-- voor iedere overtreding (waaronder in dit geval wordt verstaan iedere vermelding) en EUR 1.500,-- voor iedere dag dat deze overtreding voortduurt,

V. Art & Allposters te veroordelen tot het vergoeden van de totale schade die Pictoright en de rechthebbenden lijden en geleden hebben, zowel materieel en immaterieel en nader op te maken bij staat, dan wel de ongeoorloofde winst af te dragen, voor zover dit bedrag hoger blijkt te zijn dan de te vergoeden schade,

VI. Art & Allposters uit hoofde van artikel 1019h Rv te veroordelen tot vergoeding van de daadwerkelijk door Pictoright gemaakte proceskosten en beslagkosten, welke op het moment van dagvaarding kunnen worden begroot op EUR 18.000,--,

VII. in alle gevallen te vermeerderen met de wettelijke rente, te rekenen vanaf de dag van de dagvaarding.

3.1.2. Pictoright legt aan haar vorderingen - samengevat - het volgende ten grondslag. Art & Allposters maakt inbreuk op de auteursrechten van de rechthebbenden. Dit doet zij door werken van de kunstenaars op canvas te drukken en in sommige gevallen door deze werken te wijzigen door afsneden te leveren en/of door gebruik te maken van expositiemateriaal waarbij de expositiegegevens zijn weggelaten. Art & Allposters heeft geen toestemming om op een dergelijke manier werken van genoemde kunstenaars te verveelvoudigen en openbaar te maken. Verder maakt Art & Allposters in sommige gevallen inbreuk op de persoonlijkheidsrechten van de kunstenaars. Door het zonder toestemming wijzigen van werken en op genoemde wijze verveelvoudigen van werken, brengt Art & Allposters schade toe aan de reputatie van de kunstenaars, hun goede naam en de exclusiviteit van hun werk. Pictoright stelt in dit verband dat een afbeelding op een canvasdoek, dat het aanzien heeft van een schilderij, een zeer inferieure verveelvoudiging van het originele schilderij is. Pictoright en de door haar vertegenwoordigde rechthebbenden lijden hierdoor materiële schade (gederfde inkomsten en beslag- en advocaatkosten) en immateriële schade (aantasting reputatie kunstenaar en exclusiviteit werk). Voor deze schade is Art & Allposters aansprakelijk. De exacte omvang van de schade laat zich nog niet vaststellen. De door Pictoright ingestelde vorderingen hebben tot doel de schade zo veel mogelijk te beperken en de omvang van de inbreuk en de schade tot op heden te bepalen.

3.2. Art & Allposters voert gemotiveerd meerdere verweren.

3.3. Op de stellingen van partijen wordt hierna, voor zover van belang, nader ingegaan.

4. De beoordeling

4.1. Pictoright heeft tijdens deze procedure meermalen meegedeeld, dat het haar in deze zaak gaat om een uit-

spraak van de rechtbank over het proces van 'canvas transfer'. De rechtbank verwijst in dit verband naar de akte wijziging eis van Pictoright (noot IV) en punt 28 van de pleitnota van Pictoright. Centraal in deze uitspraak staat dan ook een beoordeling van het onderwerp 'canvas transfer' in relatie tot het auteursrecht.

4.2. Gelet daarop zijn kernvragen in dit geding:

- maakt Art & Allposters door het overzetten van een auteursrechtelijk beschermde afbeelding, van een poster naar een canvasdrager, en vervolgens door het aanbieden, verkopen en leveren van deze canvasproducten inbreuk op de auteursrechten (exploitatie rechten) van de rechthebbenden?

- maakt Art & Allposters door het overzetten van een auteursrechtelijk beschermde afbeelding, van een poster naar een canvasdrager, en vervolgens door het aanbieden, verkopen en leveren van deze canvasproducten inbreuk op de persoonlijkheidsrechten van de kunstenaars?

4.3.1. Om deze vragen te kunnen beantwoorden, hanteert de rechtbank de volgende uitgangspunten:

- de posters die Art & Allposters gebruikt bij 'canvas transfer', zijn met toestemming van de daartoe gerechtigde in het verkeer gebracht. Dat geldt ook voor die posters waarbij een deel is afgesneden (van de afbeelding of de rand, dan wel door het weglaten van expositietekst);

- de posters zijn voor de eerste maal in een van de lidstaten van de Europese Unie in het verkeer gebracht door eigendomsoverdracht.

4.3.2. De rechtbank komt tot deze uitgangspunten op basis van de volgende door partijen ingenomen stellingen. Art & Allposters heeft gesteld, dat zij haar posters inkoopt bij verschillende leveranciers en dat deze leveranciers beschikken over een licentie. Voor zover zij op haar websites posters aanbiedt, dan wel heeft verkocht en geleverd, waarbij het werk van de kunstenaars op enigerlei manier is afgesneden (ter gelegenheid van pleidooi is door de rechtbank vastgesteld, dat dit in elk geval geldt voor Schreeuw" van Munch) dan wel waarbij bijvoorbeeld expositietekst is weggelaten, zegt Art & Allposters dat zij in die gevallen de posters zo geleverd heeft gekregen en dat zij ervan uitgaat dat deze met toestemming van de daartoe gerechtigde zo in het verkeer zijn gebracht. Pictoright heeft dit alles niet voldoende weersproken. Zij heeft weliswaar de vraag opgeworpen of het wel zo is, dat de posters die Art & Allposters gebruikt en/of verhandelt op rechtmatige wijze in het verkeer zijn gebracht, maar is er tegelijkertijd zelf met zoveel woorden ook steeds vanuit gegaan dat dit zo is. De rechtbank verwijst naar punt 15 van de conclusie van repliek en punt 12 van de pleitnota van Pictoright. De rechtbank gaat daarom voorbij aan de door Pictoright opgeworpen twijfel. **Op basis van de niet dan wel onvoldoende weersproken stellingen van Art & Allposters, dient de rechtbank ervan uit te gaan, dat de posters die Art & Allposters gebruikt voor haar canvasproducten met toestemming van de daartoe gerechtigde voor de eerste maal binnen de Europese Unie (namelijk Nederland, zijnde de vestigingsplaats van Art**

& Allposters) door eigendomsoverdracht in het verkeer zijn gebracht.

4.4. Met inachtneming van het hiervoor overwogene, zal de rechtbank achtereenvolgens de in 4.2. genoemde kernvragen bespreken. Voordat zij daartoe overgaat, overweegt zij nog het volgende. Deze zaak heeft een internationaal aspect. Pictoright komt namelijk in deze procedure op voor grotendeels in het buitenland woonachtige rechthebbenden. Dat roept de vraag op, naar welk recht moet worden beoordeeld of sprake is van een inbreuk. Partijen gaan er kennelijk vanuit dat dit Nederlands recht is, nu zij zich beroepen op bepalingen uit de Auteurswet 1912 (Aw). De rechtbank is het met partijen eens. Op grond van artikel 5 van de Berner Conventie is het recht van het land waar de bescherming wordt ingeroepen van toepassing. Dat is in dit geval Nederland. De rechtbank zal de vraag of sprake is van een inbreuk op auteursrechten (exploitatie-rechten) dan wel persoonlijkheidsrechten dan ook beoordelen naar Nederlands recht.

Inbreuk op auteursrechten (exploitatie-rechten)?

4.5. Het auteursrecht omvat het uitsluitende recht tot verveelvoudigen en openbaar maken van een werk. Wil nu sprake zijn van een inbreuk op de auteursrechten van de rechthebbenden als door Pictoright betoogd, dan dient het overzetten van afbeeldingen van de kunstenaars, van een poster op een canvasdrager, te kunnen worden aangemerkt als het verveelvoudigen en/of openbaar maken van het werk van de in 2.1. genoemde kunstenaars.

4.6.1. Van verveelvoudigen is sprake in twee gevallen. In de eerste plaats wanneer een exemplaar waarin het werk zonder wijziging is vastgelegd wordt vervaardigd, ofwel wanneer sprake is van kopiëren, reproduceren. In de tweede plaats wanneer het werk wordt vertaald, bewerkt of anderszins wordt gewijzigd.

4.6.2. Volgens Pictoright is bij 'canvas transfer' sprake van verveelvoudigen. Zij grondt haar stelling op de toelichting in Tekst & Commentaar bij artikel 13 Aw, waarin is geschreven dat nagenoeg iedere transformatie van een bestaand werk een verveelvoudiging is (inkorten, samenvatten, vergroten, verkleinen, inkleuren, digitaal manipuleren, etc.).

4.6.3. Art & Allposters meent dat geen sprake is van verveelvoudigen, omdat volgens haar in beide gevallen van verveelvoudiging, sprake moet zijn van een vermeerdering van het aantal exemplaren waarin het werk is neergelegd. Daar is bij 'canvas transfer' nu juist geen sprake van. Van een vermeerdering van het aantal exemplaren waarin het werk is neergelegd, is dus geen sprake, zo stelt Art & Allposters.

4.6.4. De rechtbank stelt vast, dat partijen het erover eens zijn dat geen sprake is van verveelvoudigen in de zin van kopiëren. Resteert verveelvoudigen in de zin van het bewerken van een bestaand werk. De rechtbank acht het standpunt van Art & Allposters op dit punt juist. Zij overweegt daartoe als volgt. Verveelvoudigen betekent letterlijk aantal doen toenemen". Nu voor 'canvas transfer' juist kenmerkend is, dat de afbeelding niet wordt vermeerderd, kan eenvoudigweg geen sprake zijn van verveelvoudigen. Er is en blijft sprake van

één afbeelding. Op zichzelf is de opvatting van Pictoright, dat nagenoeg iedere transformatie van een bestaand werk een verveelvoudiging oplevert, juist. Pictoright verliest echter uit het oog, dat een bewerking van een werk zoals bedoeld in artikel 13 Aw een ander, nieuw exemplaar veronderstelt. Dit wordt ook duidelijk, wanneer gekeken wordt naar de voorbeelden die artikel 13 Aw noemt. Bijvoorbeeld de vertaling. Wanneer een Nederlandstalige roman wordt vertaald in de Franse taal, is er het oorspronkelijke exemplaar in de Nederlandse taal en het bewerkte exemplaar in de Franse taal. Er is dus sprake van een vermeerdering van het aantal exemplaren waarin het werk is neergelegd. De wetgever heeft door te bepalen dat verveelvoudigen ook omvat het bewerken van een werk, bedoeld te waarborgen dat het auteursrecht van de rechthebbende zich niet alleen uitstrekt over het oorspronkelijke werk, maar ook over het geval waarin auteursrechtelijke trekken van een werk herkenbaar zijn overgenomen in een ander voortbrengsel, zonder dat dit voortbrengsel moet worden aangemerkt als een nieuw, oorspronkelijk werk. Het artikel geeft daarmee een uitbreiding van de auteursrechtelijke bescherming. Pictoright geeft dus een onjuiste uitleg aan de door haar geciteerde zinsnede. 4.6.5. Slotsom is, dat het proces 'canvas transfer' geen verveelvoudigingshandeling oplevert.

4.7.1. De volgende vraag is, of het aanbieden, verkopen en leveren van bedoelde canvasproducten een openbaarmakingshandeling oplevert. Het geschil tussen partijen spitst zich wat deze vraag betreft toe op de vraag of sprake is van uitputting van het auteursrecht.

4.7.2. De rechtbank verwijst hier allereerst naar wat zij heeft overwogen in 4.3.1. en 4.3.2. Gevolg van de door de rechtbank gehanteerde uitgangspunten is, dat een verdere verspreiding van de afbeeldingen als neergelegd in de posterexemplaren geen openbaarmakingshandeling meer oplevert. Dit wordt anders, indien zou moeten worden geoordeeld dat Art & Allposters de posterexemplaren dusdanig heeft gewijzigd, dat gesproken moet worden van een nieuwe openbaarmakingshandeling. Over de vraag of daarvan sprake is, verschillen partijen van mening.

4.7.3. Volgens Pictoright is sprake van een dusdanige wijziging dat gesproken moet worden van een nieuwe openbaarmakingshandeling. Daartoe stelt zij, dat het canvasproduct ten opzichte van een poster a) duurzamer is, b) een hogere economische waarde vertegenwoordigt en c) het aanzien van een schilderij heeft.

4.7.4. Art & Allposters kan zich daar niet mee verenigen en stelt dat a) een canvasproduct niet duurzamer is dan een poster, b) dat geen nieuwe markt wordt aangeboord en c) dat geen wijziging van het werk zelfplaatsvindt.

4.7.5. De rechtbank is met Art & Allposters van oordeel, dat geen sprake is van een dusdanige wijziging van de posterexemplaren, dat gesproken moet worden van een nieuwe openbaarmakingshandeling. De redenen voor dat oordeel zijn de volgende. De rechtbank acht in de eerste plaats van zwaarwegend belang, dat bij 'canvas transfer' het werk van de kunstenaar, de af-

beelding zoals weergegeven op het posterexemplaar, in het geheel niet wordt veranderd. De afbeelding wordt alleen op een andere drager geplaatst. Dat brengt de rechtbank op de tweede reden. Zowel een poster (al dan niet ingelijst) als een canvasdrager behoren tot de productgroep wanddecoratie. Beide dragers vervullen dus dezelfde functie en er wordt dus geen nieuwe markt aangesproken. Dat brengt de rechtbank op de derde reden. Het is weliswaar juist dat een canvasproduct ten opzichte van een papieren poster meer kost. Dat verschil dient echter direct gerelativeerd te worden. Indien een canvasproduct wordt gekocht, heeft de klant als het ware poster en lijst ineen. De rechtbank is daarom van oordeel, dat een canvasproduct qua prijs niet vergeleken mag worden met een losse poster. Het canvasproduct dient naar het oordeel van de rechtbank vergeleken te worden met een ingelijste poster. Art & Allposters heeft onweersproken gesteld en met een voorbeeld toegelicht, dat de prijzen van een canvasproduct en een ingelijste poster dicht bij elkaar liggen. In die zin ontbeert het verweer van Pictoright een voldoende feitelijke grondslag. Of een canvasproduct het aanzien krijgt van een schilderij, kan tot slot naar het oordeel van de rechtbank voor de vraag of sprake is van inbreuk op de auteursrechten nauwelijks gewicht in de schaal leggen. Indien deze vraag namelijk bevestigend zou moeten worden beantwoord, brengt dat niet mee dat reeds daarom sprake is van een dusdanige wijziging dat sprake is van een nieuwe openbaarmakingshandeling.

4.7.6. Slotsom is dat het aanbieden, verkopen en leveren van werken van de kunstenaars geprint op canvasdragers geen openbaarmakingshandeling oplevert: de auteursrechten van de rechthebbenden zijn uitgeput als bedoeld in artikel 12b Aw.

4.8 De rechtbank is op grond van het in 4.5. tot en met 4.7.6. overwogene van oordeel, dat bij het overzetten van een auteursrechtelijk beschermde afbeelding van een poster op een canvasdrager en vervolgens door het aanbieden, verkopen en leveren van deze canvasproducten geen inbreuk wordt gemaakt op de auteursrechten van de rechthebbenden.

Inbreuk op persoonlijkheidsrechten?

4.9. Een volgend geschilpunt betreft de persoonlijkheidsrechten. Pictoright is van mening, dat Art & Allposters inbreuk maakt op de persoonlijkheidsrechten van de kunstenaars. Daartoe voert zij twee redenen aan. Pictoright stelt zich in de eerste plaats op het standpunt, dat een canvasproduct een zeer inferieure verveelvoudiging oplevert van het originele schilderij. Daardoor wordt schade toegebracht aan de reputatie van de kunstenaar, zijn naam en de exclusiviteit van zijn werk. In de tweede plaats stelt Pictoright, dat door de wijzigingen in de werken van de kunstenaar (snijden in afbeeldingen of randen en weglaten expositieteksten) sprake is van een ontoelaatbare wijziging dan wel een verminking van het werk.

4.10. Art & Allposters is het niet eens met Pictoright. Zij stelt, dat in de eerste plaats geen sprake is van een wijziging in het werk. Mocht de rechtbank daar anders over denken, dan stelt Art & Allposters dat sprake is

van een minimale wijziging, zodat verzet hiertegen in strijd is met de redelijkheid en billijkheid. In de tweede plaats is geen sprake van verminking of aantasting van het werk. Art & Allposters betwist in dit verband dat het canvasproduct het aanzien heeft van een schilderij. Verder stelt Art & Allposters dat het bezwaar van Pictoright zich niet verhoudt met de gegeven toestemming voor de verhandeling van posters, naar de mening van Art & Allposters massaproductie.

4.11. De rechtbank herhaalt, dat zij bij beantwoording van de vraag of sprake is van een inbreuk op persoonlijkheidsrechten de in 4.3.1. genoemde uitgangspunten hanteert. Dit brengt met zich dat de rechtbank er onder andere vanuit gaat, dat de posters waarbij een deel is afgesneden, zo door de leveranciers van Art & Allposters aan haar zijn verkocht en geleverd, en dat dit met toestemming van de rechthebbende is gebeurd.

4.12. Dit brengt met zich, dat voor zover het betoog van Pictoright is gegrond op de stelling dat door het vervaardigen en vervolgens leveren van afsneden van werken (al dan niet door het weglaten van bijvoorbeeld expositietekst) door Art & Allposters, dit betoog moet worden verworpen. In de eerste plaats omdat Art & Allposters niet degene is die de door Pictoright gestelde inbreukmakende handelingen pleegt of heeft gepleegd. In zoverre mist het betoog van Pictoright voldoende feitelijke grondslag. In de tweede plaats omdat waar toestemming is gegeven, er geen ruimte meer bestaat voor het oordeel dat sprake is van een inbreuk. Indien overigens zou blijken dat de rechthebbenden aan de leveranciers van Art & Allposters geen toestemming hebben verleend om afsneden van werken in het verkeer te brengen, dan blijft staan dat Pictoright daarvoor niet Art & Allposters kan aanspreken. Art & Allposters is -als gezegd-niet degene die de inbreukmakende handelingen pleegt dan wel heeft gepleegd.

4.13. Resteert de vraag of Art & Allposters door het overzetten van de afbeelding van de papieren poster op een canvasdrager inbreuk maakt op de persoonlijkheidsrechten van de kunstenaars vanwege het aanzien van dat canvasproduct. Met Art & Allposters is de rechtbank van oordeel, dat dit niet het geval is. Daarbij stelt de rechtbank voorop, dat wat auteursrechtelijk beschermd wordt, het werk is. Van cruciaal belang in dit geval, is dat door het proces van 'canvas transfer' geen wijziging in de werken van de kunstenaars plaatsvindt. De afbeelding op de poster wordt één-op-één overgezet. Er vindt alleen een wijziging plaats van het stoffelijke voorwerp waarin het werk is neergelegd. Van een wijziging, misvorming of van het werk (artikel 25 lid 1 onder c en d Aw), kan reeds daarom geen sprake zijn. Zonder dat een werk zelf gewijzigd wordt, kan wel sprake zijn van aantasting van het werk (artikel 25 lid 1 onder d Aw). Vraag is dan hier of het verplaatsen van de afbeelding van een papieren ondergrond naar een canvasdrager, het werk van de kunstenaar aantast, zodanig dat daardoor nadeel kan worden toegebracht aan de eer of naam van de maker of aan zijn waarde in deze hoedanigheid. Anders dan Pictoright, is daar naar het oordeel van de rechtbank geen sprake van. De rechtbank acht daarvoor de volgende omstandigheden

redengevend. Zowel de poster als het canvasproduct zijn bedoeld als wanddecoratie. Het doel waarvoor, of anders gezegd de omgeving waarin, het werk van de kunstenaar wordt gebruikt, is dezelfde. De afbeelding wordt dus niet in een andere context gebruikt dan waarvoor toestemming is gegeven. Verder is naar het oordeel van de rechtbank geen sprake van een wezenlijk verschil tussen een ingelijste poster, waarvoor toestemming is verleend, en een canvasproduct. Beide vormen laten zich goed onderscheiden van het echte schilderij.

4.14. De rechtbank is op grond van het in 4.9. tot en met 4.13. overwogene van oordeel, dat bij het overzetten van een auteursrechtelijk beschermde afbeelding van een poster naar een canvasdrager en vervolgens door het aanbieden, verkopen en leveren van deze canvasproducten geen inbreuk wordt gemaakt op de persoonlijkheidsrechten van de kunstenaars.

Vorderingen Pictoright

4.15. Nu de rechtbank op basis van de door partijen ingenomen stellingen tot het oordeel komt, dat geen sprake is van een inbreuk op auteurs -of persoonlijkheidsrechten, dienen de vorderingen van Pictoright integraal te worden afgewezen.

4.16. De overige door partijen ingenomen stellingen behoeven gelet daarop verder geen bespreking meer.

4.17. Pictoright zal als de in het ongelijk gestelde partij in de proceskosten worden veroordeeld. Art & Allposters heeft verzocht Pictoright op grond van artikel 1019h Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (Rv) in de proceskosten te veroordelen. Blijkens de als productie 13 overlegde specificatie maakt Art & Allposters aanspraak op een bedrag van EUR 69.335,00, waartegenover een aantal uren staat van 279,50. Pictoright heeft bezwaar gemaakt tegen de hoogte van de gevraagde proceskosten. De rechtbank ziet in het verweer van Pictoright aanleiding om de proceskosten te matigen. Daartoe gaat de rechtbank over, in de eerste plaats omdat zij van oordeel is dat de gevorderde proceskosten niet in een redelijke verhouding staan tot het belang van de zaak zoals de rechtbank dit thans inschat, op basis van de mededeling van Art & Allposters dat het gaat om 179 gevallen van 'canvas transfer'. Beide partijen hebben weliswaar aangevoerd, dat het hier gaat om een principiële zaak, maar dat dient enigszins te worden gerelativeerd, gezien het feit dat partijen serieuze schikkingsonderhandelingen hebben gevoerd, waaruit volgt dat partijen niet per se een rechterlijk oordeel wensten. In de tweede plaats gaat de rechtbank tot matiging over, omdat uit de overgelegde specificatie blijkt, dat ook werkzaamheden worden opgevoerd die, gezien de daarbij opgenomen omschrijving, niet zijn verricht ten behoeve van deze zaak. De rechtbank verwijst bij wijze van voorbeeld naar 15-1-2009 (telefoongesprek rechtbank Amsterdam), 21-9-2009 (e-cards / infringing use) en 22-9-2009 (advies in verband met gebruik van afbeeldingen in e-cards). In de derde plaats is de rechtbank het met Pictoright eens, dat vertaalkosten niet in redelijkheid bij Pictoright kunnen worden neergelegd, nu het gaat om Nederlandse partijen die bij de Nederlandse rechter procederen in een

naar Nederlands recht te beoordelen kwestie. Tot slot ziet de rechtbank aanleiding om tot matiging over te gaan, omdat uit de specificaties van partijen volgt dat Art & Allposters 108 uren méér zou hebben besteed aan deze zaak dan Pictoright. Voor dit aanzienlijke verschil is de rechtbank geen redelijke verklaring gebleken. De kosten aan de zijde van Art & Allposters worden met inachtneming van deze overwegingen begroot op:

- vast recht	395,00
- salaris advocaat	<u>30.000,00</u>
Totaal	EUR 30.395,00

5. De beslissing

De rechtbank

5.1. wijst de vorderingen af,

5.2. veroordeelt Pictoright in de proceskosten, aan de zijde van Art & Allposters tot op heden begroot op EUR 30.395,00.

Dit vonnis is gewezen door mr. R. Kluin, mr. M. Koelemeijer en mr. I. Boekhorst en in het openbaar uitgesproken op 22 september 2010.